

Pkt. 2

Sagsfremstilling

Ungebyrådet får en introduktion til kommuneplanarbejdet af Frederik Ørsted Petersen og Bitten Jakobsen fra Teknik- og Miljøafdelingen i Nyborg Kommune.

I foråret 2024 skal Nyborg Kommune i gang med en revidering af Kommuneplanen, som skal gælde for perioden 2025-2037.

Om kommuneplanen

Nyborg kommune ligger for foden af Storebæltsbroen og helt centralt i Danmark. Vi har lange kyster og flotte landskaber med skove, ådale, slotte og herregårde. Kommunens største by er Nyborg, herefter følger Ullerslev og Ørbæk og mere end 20 landsbyer. De mange by- og landsbysamfund er forskellige og tilbyder indbyggerne forskellige muligheder og udfordringer. Eksempelvis kan der være forskel på at vokse op som ung i byen eller på landet – eks. når det drejer sig om skole, fritidstilbud, transport eller adgang til naturen.

Kommunen er hele tiden i udvikling. Der er folk, som gerne vil flytte hertil for at bo og arbejde, og der er turister, som gerne vil besøge os. Vi har flere udviklingsprojekter i gang eller på vej, eksempelvis nye bolig- og naturområder, nye butiksområder, slotsprojektet, opførelse af solcelleparker, klimasikring af havnen og meget mere.

Der er mange ønsker og krav til, hvordan vi skal bruge arealerne i både byerne og på landet. Faktisk taler man om *kampen om arealerne*. Vi befinder os i en tid, hvor vi skal finde plads til mere skov og natur, flere energianlæg, byudvikling og fødevarer til en stigende befolkning. Ekspertter har vurderet, at vi har brug for omkring 130 procent af Danmarks areal, hvis vi ønsker at få plads til det hele.

Til at hjælpe med at styre udviklingen i den enkelte kommune er der brug for en plan.

Kommuneplanen er byrådets overordnede plan for, hvordan vi skal anvende og prioritere arealerne i Nyborg Kommune. Planen indeholder Byrådets mål, retningslinjer og rammer for udviklingen over en 12-årig periode.

I hver byrådsperiode beslutter byrådet om der er brug for at revidere – dvs. ændre eller tilpasse kommuneplanen, eller om vi kan forsætte med den oprindelige plan.

I Nyborg skal kommuneplanen revideres i løbet af 2024 og 2025.

Et af fokusområderne i kommuneplanen er byrum og forbindelser. Vi skal arbejde for at binde Nyborg by sammen med gode forbindelser for gående og cyklister, og vi skal gøre det attraktivt

at opholde sig i byen og byens rum (torve, pladser, parker mm). Et byrum som skal have særlig fokus i denne planperiode er havnen, som vi gerne vil gøre mere attraktiv ved at skabe nye muligheder for ophold. Det kræver, at vi indsamler ideer og viden ved at inddrage forskellige borgere og interessenter og spørger dem – dels hvordan de bruger havnen i dag, og dels hvordan de godt kunne tænke sig at bruge havnen fremadrettet.

På baggrund af det kommende arbejde med Kommuneplanen foreslås følgende:

- 1) At Ungebyrådet er vært ved et mini folkemøde på Havnen med henblik på at komme i kontakt med særligt unge i forhold til at indhente ideer og forslag til nye opholdssteder på Nyborg Havn og Marina.
Desuden vil det også være en lejlighed til, at komme i dialog med alle der færdes i området på havnen.
- 2) At Ungebyrådet udpeger et antal interesserede medlemmer af UBR til arrangørgruppen

Økonomi

Ungebyrådet har 20.000 kroner til rådighed til anvendelse ved arrangementer.

Beslutning

Punkt 1 udsættes, da der ønskes deltagere til 'Fremtidsværkstedet' fra forvaltningens side.
Til Fremtidsværkstedet udpeges Ungeborgmesteren, viceungeborgmesteren, Anton Sund og Theo Strickertsson.
Faciliteringen af et mini Folkemøde genbehandles på Ungebyrådsmødet den 21. februar 2024.

Pkt. 2
Udsættes til Ungebyrådsmøde den 21/2 2024.

Pkt.3

Orientering om deltagelse i Fælles om Ungelivet ved tilsagn fra Sundhedsstyrelsen

Sagsfremstilling

Sundhedsstyrelsen og Trygfonden udmønter ny pulje til projekt "Fælles om ungelivet", der handler om at skabe rammen om det gode ungeliv, hvor alkohol og rusmidler ikke spiller en markant rolle. Nyborg Kommune ønsker at ansøge Sundhedsstyrelsen om at blive programkommune i Fælles om ungelivet for perioden 1. juli 2024 til 31. december 2027 på tværs af afdelingerne for hhv.:

- Sundhed og Ældre
- Kultur, Fritid og Turisme
- Skole og Dagtilbud
- Social og Familie

Fælles om ungelivet tager afsæt i erfaringer fra den islandske forebyggelsesmodel, hvor datagrundlag, beskyttende faktorer i form af voksne omkring de unge og lokal involvering fra lokalsamfundet er grundpillerne. I en pilotfase fra 2020-2024 har fem kommuner (Aalborg, Silkeborg, Odder, Gentofte og Sorø) været med til at udvikle konceptet og samarbejdet mellem forældre, det organiserede fritidsliv og kommunen. Fælles om ungelivet går nu ind i programfasen, hvor 10 kommuner skal være med til at udbrede, videreudvikle og evaluere konceptet over en fireårig periode.

Målsætningen i Fælles om ungelivet er, at flere unge lever et frit ungeliv, hvor både forældre og lokalsamfund aktivt bidrager til at skabe rammer omkring de unge, som opmuntrer til et reduceret alkoholforbrug og beskytter mod brug af tobak, nikotinprodukter og stoffer. Det er de voksne omkring de unge, der skal tage ansvar for at skabe rammerne for positive fællesskaber for de unge uden rusmidler - ikke de unge selv.

Unge i alderen 12-18 år er den primære målgruppe for Fælles om ungelivet, svarende til elever i grundskolens 7.- 10. klasse samt unge på ungdomsuddannelser indenfor almenområdet. På ungdomsuddannelser vil en del af eleverne være ældre end 18 år, men de vil stadig kunne deltage i projektet.

Den islandske model fokuserer på de arenaer, der omgiver børn og unge, herunder familie, skole, fritid, vennegrupper og lokalsamfund, og tager udgangspunkt i fem principper:

- Princip 1: Styrk det sociale miljø, så de unge tilbydes inspirerende ungemiljøer uden rusmidler.
- Princip 2: Brug lokalsamfundet i sin helhed, så man får en helhedsorienteret indsats og et stærkt samarbejde på tværs af de arenaer, der udgør de unges liv.
- Princip 3: Styrk lokal viden og engagér de lokale. Herved får de lokale aktører viden om, hvordan det går med unge i lokalområdet, og de motiveres til at lave en målrettet indsats.
- Princip 4: Involver forskere, politikere, praktikere og borgere til en forenet styrke - herved bliver indsatsen tværfaglig og alsidig.
- Princip 5: Løsningen skal matche problemet, hvilket bl.a. betyder, at man skal acceptere, at kulturændringer sker ved et langt sejt træk. Man kan med andre ord ikke forvente et quickfix.

Kriterier for deltagelse

Sundhedsstyrelsen og Trygfonden udvælger 10 nye programkommuner, som får økonomisk tilskud og støtte til lokal implementering og udbredelse af konceptet for Fælles om ungelivet. De specifikke kriterier ses i bilaget "Invitation til kommuner og ansøgningsmateriale til programfasen for Fælles om ungelivet".

Opsummerende dækker kriterierne over, at programkommunerne forpligter sig til lokal udbredelse og videreudvikling af konceptet Fælles om ungelivet. Den lokale udbredelse skal bygge på et politisk ejerskab fra relevante politiske udvalg og borgmesteren, samt et tværgående ledelsesmæssigt ejerskab med styregruppe på chefniveau. Hertil kommer organisering med tværgående projektgruppe og programleder, der fungerer som bindeled mellem Sundhedsstyrelsen og indsatsen i kommunen. I projektet skal der opbygges samarbejde og gennemføres dataindsamling med mindst 5 grundskoler og mindst én ungdomsuddannelse i kommunen, med ambitionen om løbende at involvere flere grundskoler og ungdomsuddannelser. Ved deltagelse i programmet vil kommunen indgå i mentorordning med pilotkommuner og netværksaktiviteter ved Sundhedsstyrelsen, og skal desuden forestå intern og tværgående proces- og virkningsevaluering. Væsentligt for deltagelse er også at kommunen forpligter sig til en egenfinansiering og en fremadrettet prioritering, herunder at kommunen fortsat vil arbejde med tilgangen i Fælles om ungelivet i minimum 5 år efter programfasen.

Egenfinansiering

Som programkommune forpligter kommunen sig til at bidrage med egenfinansiering til følgende:

- Delvis finansiering af lokal programleder, svarende til et årsværk årligt over en 4-årig periode. Med de oplyste tilskud i 2024-2027 er der en egenfinansiering på ca. 0,138 mio. kr. i 2025, ca. 0,143 mio. kr. i 2026 og ca. 0,280 mio. kr. i 2027 vedr. lønudgift til programleder (samlet 0,561 mio. kr.).
- Medarbejderressourcer til programgruppe (lokal projektgruppe) og involverende aktiviteter.
- Årlig finansiering af licens til ungemodulet i BørnUngeliv til brug ved dataindsamling og udarbejdelse af Ungesundhedsprofil, svarende til 27.000 kr. pr år (samlet 108.000 kr. i 2024-2027).
- Finansiering af eventuelle konkrete indsats, der igangsættes som følge af de involverede processer.

- Rejseomkostninger ifm. workshops, møder samt netværksdage i regi af Fælles om ungelivet, svarende til 5.000 kr. pr. år (samlet 20.000 kr. i 2024-2027)

Tilskud og støtte til programkommuner

Som programkommune får kommunen økonomisk tilskud til at udbrede programmet lokalt til en fuldtidsprogramleder (lønmidler med stigende egenfinansiering i perioden. Hertil kommer en årlig pulje til lokale aktiviteter og indsatser på 50.000 kr. i 2025, 2026 og 2027. Det økonomiske tilskud til programkommunerne gælder fra den dato tilsagnet gives (forventet marts 2024). De specifikke tilskud og støttemuligheder til programkommunerne kan ses i bilaget.

Foreløbige tanker og idéer til projektansøgningen

En tværgående projektgruppe bestående af medarbejdere fra Sundhed og Ældre, Kultur, Fritid og Turisme, Skole- og Dagtilbud, Social og Familie ved Sundhedstjenesten samt Nyborg Kommunes fundraiser har i samarbejde med cheferne for de primære involverede områder drøftet invitationen fra Sundhedsstyrelsen med henblik på fælles ansøgning.

Datadreven indsats: Med baggrund i resultaterne fra Ungesundhedsprofil 2022 er der basis for en større opmærksomhed på unge, alkohol og rusmidler i Nyborg Kommune med henblik på at kunne skabe en kulturforandring blandt de unge. Data viser desuden, at der er et fald i andelen af unge, som har en i familien de kan tale med om svære ting. Skoleområdet og SSP har data, der viser et behov for at styrke klassefællesskaberne. Der mangler data på forældreinvolvering i fritidslivet.

Beskyttende faktorer: I Nyborg Kommune foregår der allerede gode indsatser på området, men der er også områder der kan styrkes. Fx italesættes alkohol og tobak overfor alle beskyttende faktorer, men der opleves uenigheder mellem forældre om holdning og praksis overfor de unge. For at aktivere de beskyttende faktorer, vil det være gavnligt med en faciliteret, tværgående indsats, hvor der opbygges fællesskaber og mere voksensynlighed i de unges aktiviteter og tydeligere holdninger til rusmidler blandt de voksne.

Lokal involvering og handling blandt forældre og voksne: De unge i Nyborg Kommune mødes på tværs af skoler og lokalområder i Nyborg Kommunes fritidsliv. Derfor er det relevant at indgå i projektet med alle skoler i kommunen som har udskolingselever, 10. klassecentret og Ungdomsuddannelser i kommunen. Forældre og andre voksne fra det organiserede fritidsliv og lokalsamfundet vil i løbet af projektperioden blive involveret i konkrete indsatsområder, aktiviteter og målsætninger. En mulighed for at skabe større voksenengagement og -involvering i ungelivet kan tage udgangspunkt i de gode erfaringer fra samarbejder med civilsamfundet fra Royal Run og Tour de France, hvor flere og flere engagerede sig med den stigende opmærksomhed omkring de store events. Det blev en form for sneboldeffekt.

Cheferne for Sundhed og Ældre, Kultur, Fritid og Turisme og Skole- og Dagtilbud samt den tværgående projektgruppe anbefaler på baggrund af ovenstående at søge om deltagelse i Fælles om ungelivet, idet en deltagelse i programfasen kan give nye perspek-

tiver på et strukturelt og styrket arbejde om formidling, facilitering, aktiviteter og samskabelse omkring alkohol- og rusmiddelforebyggende rammer for unge i Nyborg Kommune.

I Nyborg Kommune ser vi muligheder for at styrke rammen om de unge ved at søge deltagelse i projektet med alle skoler med udskolingselever i hele kommunen, 10. klasse centret og ungdomsuddannelser på Nyborg Gymnasium m.fl. På denne måde kan vi opnå en helhedsløsning, som også kan inspirere andre kommuner.

Cheferne og projektgruppen ser Fælles om ungelivet som en mulighed for et stærkt, tværgående samarbejde mellem de forskellige afdelinger i kommunen, de enkelte skoler, kultur- og fritidslivet samt civilsamfundet, herunder særligt forældre og andre voksne omkring de unge. Gennem deltagelse i Fælles om ungelivet er der muligheder for i fællesskab at udvikle rammerne for at være ung i Nyborg Kommune. Såfremt Nyborg Kommune bliver udvalgt som programkommune vil der blive tilknyttet ressourcer til delvis dækning af projektledelse samt et beløb til aktiviteter, men vigtigst af alt, omfatter forløbet sparring, netværk, workshops mm., der tilfører ny viden og kompetencer.

I løbet af ansøgningsprocessen skal der forsat konkretiseres hvilke mål og delmål, som Nyborg Kommune ønsker at arbejde med, hvis vi udvælges til programkommune. Herunder skal der indgå ambitioner vedr. bl.a. forældre/voksensamarbejdet.

Proces for projektansøgning

Tidsplan

1

Tidspunkt	Aktivitet
August 2023	Informationsmøde for kommuner ved Sundhedsstyrelsen
Oktober 2023	Ansøgningsmateriale offentliggøres (uge 43)
Oktober 2023 - januar 2024	Indledende møder med fokus på videns indsamling og input til udarbejdelse af tværgående projektansøgning. Invitation af fri- og privatskoler og ungdomsuddannelser til samarbejde om projektansøgning.
November 2023	Informationsmøder om kommende programfase ved Sundhedsstyrelsen
Januar 2024	Orientering, godkendelse af proces og egenfinansiering for projekt ved politiske udvalg (SDU, KFU, SUFO og SHU) og borgmester.
1. februar 2024	Ansøgningsfrist
7. marts 2024	Forventet tilsagn til kommuner fra Sundhedsstyrelsen
Marts - april 2024	Orientering om endelig ansøgning og afgørelse vedr. projekt til politiske udvalg
	VED TILSAGN følger herefter tidsplan for programkommune
Marts 2024-2027	Programfase
2027-2031	Fortsættelse af arbejdet med metoden

Såfremt Nyborg Kommune udvælges til programkommune kan forberedelserne til første dataindsamling på skolerne starte fra marts 2024. Selve programfasen har opstart 1. juli 2024. Programkommuner forpligtiger sig til at fortsætte arbejdet i minimum 5 år efter programfasens afslutning ultimo 2027.

Sundhedskonsulent Anne Mette Walmar Andersen deltager på punktet i Ungebyrådet med et kort oplæg.

Deltagelse i Fælles om ungelivet er godkendt i hhv. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 10. januar 2024, Kultur- og Fritidsudvalget 16. januar 2024 og Skole- og Dagtilbudsudvalget 3. januar 2024. Herudover vil sagen være til orientering i Social- og Handicapudvalget 31. januar 2024, i Økonomiudvalget og i Byrådet.

Økonomiske konsekvenser

Med de oplyste tilskud i 2024-2027 er der en egenfinansiering på ca. 0,138 mio. kr. i 2025, ca. 0,143 mio. kr. i 2026 og ca. 0,280 mio. kr. i 2027 vedr. lønudgift til programleder. Hertil kommer rejseomkostninger svarende til 5.000 kr. årligt og finansiering af BørnUngeliv, svarende til 27.000 kr. årligt. Samlet set udgør egenfinansieringen 689.000 kr. i projektperioden 2024-2027.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har godkendt egenfinansieringen på 689.000 kr. i 2024-2027 finansieret af Sundhedspuljen og godkendt, at kontorplads og it-udstyr finansieres af Sundhed og Forebyggelse i Sundhed og Ældre.

Læs mere om Fælles om ungelivet på <https://www.sst.dk/da/faellesomungelivet/Vi-vil-have-flere-med>

Indstilling

Det indstilles, at orienteringen tages til efterretning.

Ungebyrådet bedes komme med anbefalinger til konkrete handlinger og aktiviteter i forhold til 'Fælles om Ungelivet'.

Ungebyrådet anbefaler følgende:

- 1) Bedre samarbejde med foreninger i forhold til at lave arrangementer i for eningsidræt med en rollemodel/træner. Ungebyrådet anbefaler et fokus på rollemodeller som ikke er forældre.**
- 2) Styrke de arrangementer på skoler uden alkohol og rusmidler fx alkoholfrie zoner**
- 3) Styrke Ungdomsskolens fællesskaber ved flere tilbud og at udbrede kendskabet til dem.**
- 4) Undersøgelse af forældrenes holdning til unges forbrug af alkohol**
- 5) Hvilke muligheder er der for, at gøre det vanskeligere for unge at købe alkohol – oplysning i forhold til forebyggelsesplan**

6) Styrke forældrenes måde at håndtere alkohol og de unges forhold til det fx ved at facilitere et stort forældremøde for Nyborg Kommune så man kan udbrede kendskabet til unge, alkohol og rusmidler

Sagen afgøres i
Ungebyrådet

Bilagsliste

Invitation til kommuner og ansøgningsmateriale til programfase Fælles om ungelivet (version 2 - 25-10-2023)

Ansøgningskema programkommuner programfase Fælles om ungelivet (25-10-2023)